

VASCULAR TRAUMA. EXPERIENCE OF THE VASCULAR SURGERY DEPARTMENT OF THE CLINICAL REPUBLICAN HOSPITAL

Castraveț Andrei, Ungureanu Adela¹, Știrbu Victoria², Răileanu Diana¹, Chiriac Cristina¹

Scientific adviser: Ciubotaru Anatol¹

¹Cardiovascular surgery course, *Nicolae Testemitanu* SUMPh;

²*Timofei Mosneaga* Republican Clinical Hospital

Background. Vascular trauma represents approximately 2% of all trauma and 15-20% require urgent intervention. The lethality in the traumas of the main vessels comprises up to 15-25%, they justify the interest that must be given to these injuries. **Objective of the study.** Analysis of the vascular trauma treatment algorithm, based on the experience of the CRH Vascular Surgery Department. **Material and Methods.** During (1977-2020) the Vascular Surgery Department provided surgical assistance to 1242 patients with vascular trauma. Basic interventions - marginal suturing of the injured vessel or prosthesis with a saphenous graft. In case of destruction of the surrounding tissues, extraanatomical bypasses, the "open wound" method, were used. 3 patients were treated endovascularly. **Results.** Post interventional lethality consisted 3,2%. Amputation rate (in case of arterial trauma of the limbs) consisted 4,3%. **Conclusion.** The vascular trauma treatment algorithm is characterized by the efficient management of peripheral vascular trauma, the organization and observance of the rules for providing medical assistance. The main vectors are early diagnosis and establishment of optimal interventional tactics. **Keywords:** vascular trauma, open wound, extra anatomic bypass

TRAUMATISMELE VASCULARE. EXPERIENȚA SERVICIULUI DE CHIRURGIE VASCULARĂ A SPITALULUI CLINIC REPUBLICAN

Castraveț Andrei, Ungureanu Adela¹, Știrbu Victoria², Răileanu Diana¹, Chiriac Cristina¹

Conducător științific: Ciubotaru Anatol

¹Cursul de chirurgie cardiovasculară, USMF „*Nicolae Testemitanu*”

²Spitalul Clinic Republican „*Timofei Moșneaga*”

Introducere. Trauma vasculară reprezintă aproximativ 2% dintre traumatismele și 15-20% dintre traumatismele care necesită intervenție urgentă. Letalitatea în traumatismele vaselor magistrale cuprinde până la 15-25%, acestea justifică interesul care trebuie acordat acestor leziuni. **Scopul lucrării.** Analiza algoritmului de tratament al traumatismelor vasculare, bazat pe experiența secției chirurgie vasculară a SCR. **Material și Metode.** În perioada anilor 1977-2020 s-a acordat ajutor chirurgical la 1242 pacienți cu traumatisme vasculare. Intervențiile de bază au fost suturarea marginală a vasului lezat sau protezarea lui cu grefon safen. În caz de distrugere a țesuturilor înconjurătoare au fost folosite bypass-uri extraanatomice, metoda de „plagă deschisă”. 3 pacienți au fost tratați endovascular. **Rezultate.** Letalitatea postoperatorie a fost de 3,2%. Rata amputațiilor (în cazul traumatismelor arteriale ale membrelor) de 4,3%. **Concluzii.** Algoritmul de tratament al traumatismelor vasculare se caracterizează prin managementul eficient al traumei vasculare periferice, organizarea și respectarea regulilor de acordare a asistenței medicale. Vectorii sunt diagnosticul precoce și stabilirea tacticii intervenționale optime.

Cuvinte-cheie: traumatism vascular, plagă deschisă, bypass extraanatomic.